

tukaj odbor za „feuerwehr“ ali gasilno društvo osnoval, katero bi pri nas resen potrebno bilo, večidel so hiše s slamo krite. Pa ta „feuerwehr“, ki se snuje, ima vse druge muhe v glavi, namreč le narodnost slovensko pogasiti in posebno stranko napraviti. Ustanovitelj tega društva je še mladoleten človek, ki slovensko govoriti neče, „nur deutsch ist die Hauptsache“, to on reče in to modrost si je v Mariboru pri svojem bratu nasrkal, ki je nekdanj tudi za nemškega poslanca agitiral. Pa dosti od tega. Omenjeni odbor obstoji iz šest udov, namreč iz dveh židov, dveh nemčurjev in dveh Slovencev: ti bodo lahko gasili, samo da zdaj židova imata preveč s kupovanjem zrnja opraviti. Za predsednika je voljen židov, ki je spregovoril pri izvolitvi: Geld müssen wir auch haben, was ist zu machen? Ustanovitelj K. odgovori: Tombolo werden wir zu diesem Zwecke veranstalten und Geld ist da. Kaj ne? Kak Središčane novei za tako nemčurijo tiščijo! Dalje se je vprašalo, kaj da je s statuti? K. odgovori: z Maribora jih že dobimo (aus Marburg bekommen wir sie schon.) Drugi reče iz Ptujja so tudi dobri za nas. Tako daleč smo prišli! Kakor da bi mi ne imeli domačih za to sposobnih ljudij. Kakšna bo „komanda“ pri gasenju, to iz odbera vidimo, to bo hajkanje, kakor v babilonskem turnu. To je prvi „amboss“ za Središčane, kakor je v Ormoži „Schützverein“, kojemu pa je že strelnega praha zmanjkalo. Samo eno želim, da bi, ker se bodo totti „feuertverci“ vgnezdili, drugi še ne pokvarjeni v njih družbo ne zahajali, kajti to se prime kakor smola. Kako bodo ti gasili, to vam še hočem naznaniti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Dunajski mestni zastop šteje več Judov, kakor bi treba bilo. Kaj čuda, da se je od judovskih pisarjev in novin zapeljati dal in začel vohati in šnofati, ali morebiti cesar za bližnjo ženitev cesarjevičovo ne kupujejo v tujih deželah pohištva. Tudi je žugal, da ne bo nemeravanega velikega plesa priredil cesarjeviču in njegovej nevesti v čast. Nacnkrat dobi brezglavni zastop pismo od ministra Taaffeja, v katerem cesar ples prepovedujejo, denar siromakom odkažejo in še določijo 40.000 fl. za uboge. Dunajčane je strašno sram! — Preden je državni zbor razišel, bila je silno dolga seja, v soboto celi dan in potem celo noč do $\frac{3}{4}$ 4 zjutraj. Liberalci so kvantali brez konca in kraja in ker jim naši poslanci in ministri Taaffe, Pražak, Dunajevski itd. niso hoteli ničesar dolžni ostati, obnašali so se, kakor da bi bili zblaznili. Zastonj. Naša večina je sklenila: z Ogersko vred Bosni posoditi 3,800.000 fl. za izvrševanje železnice od Zenice do Sarajeva; odobrila izvolitev 3 poslancev konservativcev in velikih posestnikov v gornji Avstriji, številne prošnje iz Avstrijske zgornje in spodnje in iz Štajer-

ske zadevajoče pomnoženje gruntnega davka pa izročila ministrom z nalogom, naj na nje dobro ozir jemljejo, kar se bo gotovo zgodilo, kakor je „Slov. Gospodar“ iz zanesljivega vira izvedel. Koroški novi poslanec grof Goess se je liberalcem pridružil. — Vojaki dobijo od 1. jan 1881. naprej prežgano župo za zajutrek; vračuni se za vsakega 1.25 kr. — Nemški liberalci ščujejo kmete zoper konservativne poslance v posebnih shodih, toda kmeti poslužujejo se te prilike v obsodbo liberalnih naprav in postav. Tako so prišli liberalci iz deža pod kap! Zbegan kmet ne bo liberalec, ampak rogovilež, ali kakor Nemci pravijo: radikalec in socijalist. — Na Ogerskem prodavajo zaporedom grajščine na kose. Toliko slovito magjarsko plemstvo propada, večidel je v rokah židovskih oderuhov! Zagrebčani so se nekoliko pomirili. Iz Londona dobili so 5000 fl. podpore.

Vnanje države. Močno osupnila je ves svet novica o zvezi Nemčije in Avstrije s Turčijo in dalje, da hoče turški sultan za ovo dobroto Avstriji pustiti Bosno in Hercegovino, Bismarku pa veliki otok Kandijo, kakor je Angležem prepustil otok Ciper. Francozi in Italijani so radi tega najbolj hudi. Kmalu bo jasno, kaj je v tem resničnega. — Mož, ki je rumunskega ministra Bratianota hotel umoriti, je spriden gimnazijski profesor. — Na Ruskem pričakujejo ob novem letu velikih sprememb; pravijo, da bo car vladarstvo izročil svojemu sinu; s Kitajci so se Rusi pogodili na mirnem. V Nemškem je veliko Judov pri sodnijah. Nedavno je hotel lutrovsk duhoven prisegi dostaviti: „po Jezusu Kristusu, našem Gospodu“. Radi tega je judovski sodnik duhovna obsodil 3 dni v ječo. V Parizi so pretečeni teden v noči prišli policaji in iz vseh učilnic križe in pobožne podobe pobrali in odpeljali. — Po pravici so torej papež Leon XIII. nedavno zbrali svoje kardinale ter se milo pritoževali, kako nevera in hudobija na celem svetu pritiska na vero Kristusovo in njegovo sv. Cerkvo. Tolažijo se s tem, da se razkolniki in sploh kristijani v jutrovih deželah vedno bolj zanimajo za naslednika sv. Petra, za vidnega namestnika Kristusovega, rimskega papeža!

Za poduk in kratek čas.

Anton Magdič

doktor vsega zdravilstva, bivši zdravnik v Ormoži.

XI. Dr. Magdič je z neutrudljivim delovanjem v svojem poklici kot zdravnik, svojo neomahljivo značajnostjo zaslužil spoštovanje slednjega poštenjaka bodi kterega koli političnega mišljenja. Kdo tudi nebi ljubil tako blage duše? Someščani so ga vselej volili v občinski zastop celih 27 let. Bil je ud okrajnega šolskega svetovalstva, ud in odbornik okrajnega zastopa do smrti. V krajuem

šolskem svetu bil je do l. 1873 prvomestnik. Tako je mesto Ormož in njegov okraj počastilo moža, kakošnjih nam le redko rodi mati Slava.

Da so se v prvi dobi našega narodnega gibanja po mestih in trgih narodnjaki na prste jedne roke lahko sošteli, je obče znano. Tako je bilo tudi v Ormoži. Če ravno neizrečeno po malem, vender povsod se na bolje obrača. Tudi v Ormoži je prirastlo zadnja leta lepo število odličnih narodnjakov, tako, da so pri zadnjih volitvah vkljub mršavam volilnim redom v okrajni zastop zmagali in prvokrat priveslali do večine. Ali blagemu dr. Magdiču ni bilo dano gledati teh lepših dnevo. Že nekoliko let sem začela je podjedati njegovo zdravje huda bolezen, za katero še menda vsa zdravilska umetnost do sedaj ni našla zdravilne trave. Lotil se ga je znotranji rak. Davno je dr. Magdič kot skušen zdravnik že spoznal, da so mu šteti dnevi življenja. Njegov prijatelj od mladostnih let in sošolec mi je pravil, da je pred 5 letmi, ko še od njegove bolezni nikdo nič vedel ni, nekega dne djal: „Kakih 5 let še je mojega bivanja na zemlji.“ Ni se zmotil. Blizo ravno tako je prišlo. Blažilna moč verskega prepričanja, katero človek kot žlahtno cvetlico od mladosti goji v svojem srci, se pač najlepše pokaže v trpljenji in smrti. Svojo jako hudo bolezen prenašal je ves čas z izgledno potrpežljivostjo. Mesto da bi bila njega, je on svojo žalostno družino, katero je on tako srčno ljubil, vedno tolažil. Govoril je svojej blagej tovaršici, naj si po njegovi smrti nikakor ne delajo britke vesti, kakor da nebi za ozdravljenje bili zadosti storili, največje prizadevanje bilo bi zastoj. Osem dni pred smrtjo želi prejeti sv. popotnico. Ko mu domači velevalo: saj ni tako velike nevarnosti, jim zavrne: človek mora s svojim Bogom sklenoti račun pri zdravi pameti in popolni zavednosti. Po mestih se ta krščanska dolžnost rada odlaga do zadnjega trenutka, ko je navadno že prepozno. Pravoč je: Kako življenje, taka smrt. Pri našem blagem dr. Magdiču se je tudi ta pravoč uresničila. Verem krščanski duh je vodil celo njegovo življenje, in tako je bila tudi žlahtna njegova smrt pred božjim obličjem. Ko je neštivilnokrat Boga zabvalil za vse prijete dobrote, je ves vdan izdihnil svojo blago dušo 23. jan. 1879. 59 let star.

Kdor ima kako premoženje, mora še zato skrbeti, da se tudi po smrti vse lepo poravna, da ne nastanejo potem med zapuščeno družino prepiri in pravde. Dr. Magdič je napravil l. 1878 jasno poslednje sporočilo. Mislim, ako nekaj iz tega navedem, bodo dragi bralci njegov značaj bolje spoznali, kakor po slabih črticah, koje sem o njegovem životopisu narisal. Sporočilo ima 3 dele. V 1. je vse uravnano, kar zadeva njegovo premoženje; 2. del ima napis: „Moje želje“ in v tem delu govori: „Vse že imenovane naredbe se imajo smatrati kot moje želje, in pričakujem od ljubezui moje družine do mene in med seboj, da se bojo

po mogočnosti izpolnile; vendar nekaj še imam na srci, kar posebno želim in tu izrečem: 1. Kakor najsrčneje želim, da vi otroci svojo mater visoko v časti imate in njo v vodstvu gospodarstva na vse strani po mogočnosti podpirate. 2. Presrčno želim, da vi otroci ves čas življenja med seboj v miru in složnosti živite in drug drugega po moči podpirate. 3. Kakor najsrčneje želim, da vi otroci dobljena posestva lehkomišljeno ne zapravite, temoč s vso železno odločnostjo ohranite in mogoče dobro nadaljujete. Božji blagoslov z vami!“ Res, zlate besede!

„Navedene želje, so le želje in upam, da se bodo izpolnile; pa moja volja je volja očeta, kterege voljo je moja družina v življenji vedno cenila, in po pravici smem pričakovati, da jo tudi po moji smrti izpolni. V 3. oddelku se naroča: kako se naj njegovo telo na oder položi, kako zvoni, kake sv. meše služijo, in slednjič pod števil. 5 je naročeno: vsak nagrobni spomenik je ostro prepovedan, samo lesen križ se naj postavi s tem le napisom: „Tu počiva Anton Magdič, doktor zdravilstva in ranocelstva. Rojen 17. januarja 1820, umrl? (23. jan. 1879.) Naj počiva v miru.“ — Blaga gospa je se do slednje pike po tem naročilu ravnala, samo v eni ne. Naročil je namreč: le domača gg. duhovna ga naj spremljata k zadnjemu počitku. Veleč. g. Velikonedeljski dekan, sošolec in najstarejši prijatelj v celem okraji, si ni dal zabraniti. Vodil je sprevod in tako skazal zadnjo čast blagemu možu. Naj počiva v miru.“

Jakob Meško.

Smesničar 52. V Bosni uže na sledeči način nemškutarijo. Sodec Bošnjaku: gdo se ti zvalio? Bošnjak: gospodine, nisam se izvalio. Sodec vpraša pisarja Hrvata: was sagt er? Pisar, ki slabo nemški zna: dass er nicht gestürzt hat. Sodec Bošnjaku: nereklo ja tebe: palo, nego kak se ti zvalo. Bošnjak zarad rime misli, da je to kaka pesen in se smeje: Sodec: ti vrag, ti tvoja moja mater, kak se smijala mene? Bošnjak: smijem se, što pjevaš. Sodec: k...fiks aleluja! aber fragen sie ihn, wie er heisst? Pisar: kako se zoveš? Bošnjak: Marko Stepič. Sodec: aufschreiben. Kople si (od kodi si)? Bošnjak: nisam kopile, još mi otac i majka živu. Sodec: was murmelt der Kerl? Pisar: dass er kein Seitenkind sei. Sodec srdito Bošnjaku: sada ne malo časa, ti čekala vani jedna hodina, idi!

Obzor in Edinost.

Razne stvari.

(Za nesrečne Zagrebčane) darovali so: Šalska dolina po č. g. dekanu M. Trafeniku 7 fl., farani sv. Janža na Dravskem polji 4 fl., farani Jareninski 10 fl. 50 kr., farani sv. Lovrenca v puščavi po č.

*) Vsem p. u. gospodom, ki so mi stregli ustmeno in pismeno z različnimi podatki za ta životopis, priskrba hvala!
Pis.